

HALMASHAURI YA MANISPAA YA ILEMELA

***SHERIA NDOGO ZA (UANZISHAJI WA MFUKO WA AFYA YA JAMII)
ZA HALMASHAURI YA MANISPAA YA ILEMELA ZA MWAKA 2013***

TANGAZO LA SERIKALI NAMBA 365 LA TAREHE 03/10/2014

SHERIA YA SERIKALI ZA MITAA (MAMLAKA ZA MIJI), 1982

(SURA YA 288)

SHERIA NDOGO

Zimetungwa chini ya kifungu cha 89(1)

**SHERIA NDOGO ZA (UANZISHAJI WA MFUKO WA AFYA YA JAMII) ZA
HALMASHAURI YA MANISPAA YA ILEMELA ZA MWAKA 2013**

Jina na mwanzo wa kuanza kutumika	1	Sheria Ndogo hizi zitaitwa Sheria Ndogo za (Mfuko wa Afya ya Jamii wa Tiba kwa Kadi) za Halmashauri ya Manispaa ya Ilemela na zitaanza kutumika mara baada ya kutangazwa kwenye gazeti la Serikali.
Matumizi	2	Sheria Ndogo hizi zitatumika katika eneo lote la Mamlaka ya Halmashauri ya Manispaa ya Ilemela.
Tafsiri	1	<p>Katika Sheria Ndogo hizi isipokuwa itakapohitajika vinginevyo:-</p> <p>“Ada ya mtumiaji” maana yake ni ada inayotozwa na hospitali, kituo cha afya au zahanati, kwa ajili ya huduma ya afya inayotolewa kwa mtumiaji;</p> <p>“Asasi” maana yake ni pamoja na shule, vyuo, vikundi mbalimbali vilivyosajiliwa kwa mujibu wa Sheria au asasi yoyote itakayokuwa imekubaliwa na kuidhinishwa na Bodi;</p> <p>“Bodi” maana yake ni Bodi ya Huduma za Afya ya Halmashauri ya Manispaa ya Ilemela iliyoanzishwa chini ya Hati Rasmi;</p> <p>“Halmashauri” maana yake ni Halmashauri ya Manispaa ya Ilemela;</p> <p>“Huduma za afya” maana yake ni huduma zote za afya zinazotolewa na hospitali za Serikali na watu binafsi, na zinajumuisha huduma nyingine za afya zilizoanzishwa kwa madhumuni ya kutoa huduma za afya ikiwa ni pamoja na vituo vya afya na Zahanati;</p> <p>“Kadi” maana yake ni kadi itakayotolewa na bodi kwa mwanachama’</p> <p>“Kaya” maana yake ni mama, baba na watoto wenye umri chini ya</p>

miaka kumi na nane; au zaidi na awe na mtoto au bila mtoto mwenye umri chini ya miaka kumi na nane; au asasi yoyote.

“Kituo cha huduma kilichoteuliwa” maana yake ni kituo kinachotoa huduma za afya na ni pamoja na kituo chochote kilichoanzishwa au kinachoendeshwa kwa malengo ya kutoa huduma za afya kiwe kinamilikiwa na Halmashauri, Serikali, asasi ya kidini, mtu au watu binafsi ambacho kinahusika na mfuko wa Afya ya Jamii.

“Mchango au ada ya mwanachama” maana yake ni mchango wa hiari utakaotolewa na wanachama wa Mfuko wa Afya ya Jamii;

“Mganga Mkuu wa Manispaa” maana yake ni daktari ambaye ni msimamizi mkuu wa shughuli za huduma za afya katika Halmashauri.

“Mkurugenzi” Maana yake ni Mkurugenzi wa Manispaa ya Ilemela.

“Mwanachama” maana yake ni mtu yeyote aliye na kadi halali iliyotolewa na mfuko wa Afya ya Jamii ya Halmashauri ya Manispaa ya Ilemela.

“Malipo ya huduma” maana yake ni malipo yanayotozwa na kituo cha tiba, kilichoteuliwa kwa watu ambao sio wanachama, wanapopatiwa huduma za afya katika kituo hicho;

“Mfuko au Mfuko wa Afya ya Jamii” maana yake ni mfuko wa afya ya jamii wa tiba kwa kadi ulioanzishwa chini ya Sheria Ndogo hizi.

“Wizara” maana yake ni Wizara yenye dhamana ya masuala ya afya.

Mfuko wa Afya ya Jamii wa Tiba kwa Kadi	4	(1) Kutakuwa na Mfuko wa Afya wa Jamii wa Tiba kwa Kadi ambao ni mfuko wa hiari wenye lengo la kutoa huduma za afya, ambapo kaya zitakuwa zikilipia huduma hizo na Serikali itatoa mchango wake wa fedha kama jazilio kwa mchango kutoka kwenye kaya.
		(2) Matumizi ya fedha yatafanywa na kusimamiwa na Bodi kwa mujibu wa Sheria Ndogo hizi.
Madhumuni ya Mfuko	5	Madhumuni ya Mfuko yatakuwa ni: (a) kutafuta vyanzo vya fedha kutoka katika jamii kwa ajili ya kutoa huduma bora za afya kwa wanachama; (b) kutoa huduma bora za afya zinazopatikana kwa kutumia mipango endelevu; na (c) kuboresha huduma za afya katika jamii kwa kugawanya

madaraka na kuzipa nguvu jamii katika kufanya maamuzi na kuchangia katika masuala yanayohusu afya zao.

Kazi za Bodi	6	Ili kufanikisha malengo yake makuu, Bodi itakuwa na kazi zifuatazo:- (a) itasimamia masuala na shughuli zote zinazohusu Mfuko wa Afya ya Jamii; (b) itafanya kazi kwa kushauriana na Timu ya Uendeshaji ya Huduma za Afya ya Halmashauri na kuhakikisha kuwa huduma ya afya inayotolewa ni bora na ya kitaalamu; (c) kukusanya na kusimamia mapato ya Mfuko wa Afya ya Jamii; (d) kupendekeza kwa Halmashauri watu wanaostahili kusamehewa kutoa mchango kwenye Mfuko; (e) kuweka malengo ya Mfuko; (f) kupitia ripoti na taarifa kutoka Kamati ya Afya ya Kata au chanzo kingine chochote; (g) kuratibu makusanyo, matumizi na kudhibiti mapato; (h) kupanga mipango ya afya ya mwaka kwa ajili ya kuthibitishwa na Halmashauri; (i) kupanua na kuongeza utoaji wa huduma za afya kwa wanachama kulingana na mapato ya mfuko; (j) Bodi katika kutekeleza majukumu yake, itapokea na kutekeleza maagizo ya Halmashauri kwa mujibu wa Sheria, kanuni na taratibu.
Vyanzo vya Mapato	7	Vyanzo vya mapato ya Mfuko vitatokana na:- (a) fedha zote zitakazopokelewa kutokana na michango ya wanachama; (b) ruzuku kutoka kwenye Halmashauri, Serikali Kuu, na wahisani mbalimbali toka ndani na nje ya Halmashauri; (c) michango ya watu binafsi wanaoishi ndani na nje ya Halmashauri; (d) malipo ya fedha ya wasiokuwa wanachama wa Mfuko kwa kupata huduma ya afya; (e) ushuru utakaotzwa na Halmshauri kutoka vyanzo mbalimbali na kutengwa kwa ajili ya Mfuko; na (f) fedha zozote halali ambazo Mfuko unaweza kupata toka mahali pengine popote.
Akaunti ya mfuko wa Bodi na watiaji saini	8	(1) Kutakuwepo na akaunti maalumu itakayotumika na Halmashauri ambayo fedha zote zitakazokusanywa kwa ajili ya Mfuko zitahifadhiwa na kutolewa. (2) Watia saini wa akaunti ya Mfuko watachaguliwa na Bodi na

watakuwa ni mmoja kutoka kundi “A” na “B” na kwa namna yoyote hakuna pesa zitakazotolewa kwenye akaunti ya mfuko bila saina ya mmojawapo kutoka kundi “A” na “B”.

- (3) Watia saina kwenye hundi za Mfuko watakuwa kama ifuatavyo:-
  - (a) mwenyekiti wa Bodi na mjumbe mmoja wa Bodi ambao watakuwa Kundi “A”;
  - (b) katibu wa Bodi na Mweka Hazina wa Halmashauri watakuwa Kundi “B”.
- (4) Kila baada ya miezi mitatu, Bodi itakuwa inatoa taarifa ya akaunti ya Mfuko kwa Halmashauri.
- (5) Akaunti ya Mfuko itakaguliwa na wakaguzi waliochaguliwa kwa mujibu wa kanuni za fedha za Serikali za Mitaa.

Taarifa ya fedha	9	Mwezi mmoja baada ya mwaka wa fedha wa Halmashauri, Bodi itatakiwa kuandaa taarifa ya mapato na matumizi ya fedha na kuwasilisha kwa Halmashauri.
Mipango na Matumizi	10	<ol style="list-style-type: none"> (1) Miezi miwili kabla ya kuanza kwa mwaka wa fedha wa Halmashauri, Bodi itaandaa mipango na bajeti ya mwaka kwa kuonesha kiwango kinachotarajiwa kupatikana na mgawanyo wa fedha kwa ajili ya utoaji huduma za afya na maendeleo katika maeneo ya Halmashauri. (2) Bodi inaweza kuandaa bajeti ya nyongeza kama kutakuwa na haja ya kufanya hivyo na kama mazingira yataruhusu. (3) Mipango ya bajeti ya Mfuko itaandaliwa kulingana na utaratibu kama ilivyoainishwa katika vifungu vidogo vya (1) na (2) hapo juu, ambayo ni lazima iwasilishwe kwa Halmashauri kwa ajili ya kuidhinishwa.
Muundo wa wajumbe wa Bodi	11	<p>Bodi itakuwa na wajumbe wafuatao:-</p> <ol style="list-style-type: none"> (a) wawakilishi wanne wa watumiaji huduma za afya kati yao wawili ni lazima wawe ni wanawake; (b) mwakilishi mmoja kutoka watoa huduma za Afya binafsi bila faida; na (c) mwakilishi mmoja kutoka watoa huduma za Afya kwa faida waliochaguliwa na Halmashauri kutoka vituo vya kutolea huduma za afya binafsi kwa faida waliochaguliwa miongoni mwao; (d) mwenyekiti wa kamati ya huduma za uchumi, elimu na afya;

- (e) mchumi wa Halmashauri;
- (f) mganga mkuu wa Halmashauri ambaye atakuwa Katibu wa Bodi;
- (g) mwakilishi mmoja kutoka hospitali na mwakilishi mmoja kutoka timu ya uendeshaji wa huduma za afya ya mkoa.
- Sifa za wajumbe wa Bodi 12 Mjumbe wa Bodi atakuwa na sifa zifuatazo:-
- (a) awe Raia wa Tanzania;
- (b) awe na umri si chini ya miaka ishirini na tano na si zaidi ya miaka sabini;
- (c) awe amehitimu elimu ya sekondari na kuendelea;
- (d) awe na uzoefu na amewahi kuonesha uwezowake wa kuongoza katika shughuli za huduma jamii;
- (e) awe na sifa za uongozi; na
- (f) asiwe na wadhifa wowote wa kisiasa kupitia chama chochote cha siasa.
- Muda wa kukaa madarakani 13 (1) Mjumbe wa Bodi atakuwa madarakani kwa kipindi cha miaka mitatu kuanzia tarehe aliyochaguliwa na anaweza kuchaguliwa tena kwa kipindi cha miaka mitatu tu.
- (2) Endapo nafasi yeyote ya mjumbe wa Bodi itaachwa wazi kwa sababu ya kifo, kujiuzulu kukiuka maadili ya kazi au ulemavu utakaomfanya ashindwe kushiriki kikamilifu kama mjumbe au kwa sababu nyingine yeyote ile, mjumbe mwingine atachaguliwa kujaza nafasi hiyo iliyoachwa wazi.
- (3) Bila ya kuathiri masharti ya kifungu kidogo cha (2), haitaruhusiwa kuchagua mjumbe mwingine iwapo kipindi kilichobaki ni chini ya miezi sita.
- Usimamizi wa Mfuko 14 Usimamizi na uendeshaji wa Mfuko utakuwa chini ya :-
- (a) Manispaa kupitia Bodi ya huduma za Afya ya Manispaa katika ngazi ya Manispaa;
- (b) Kamati ya Maendeleo ya Kata kupitia Kamati ya afya ya Kata, katika ngazi ya Kata; na
- (c) Serikali ya Mtaa kupitia Kamati ya Huduma za Jamii katika ngazi ya Mtaa.
- Kamati ya Afya ya kata 15 Kutakuwa na Kamati ya Afya ya Kata.
- Wajumbe wa Kamati ya Afya ya 16 (1) Kamati ya Afya ya Kata itakuwa na wajumbe wafuatao:-

- Kata
- (a) Diwani anayewakilisha Kata husika;
  - (b) Afisa Mtendaji wa Kata;
  - (c) Mwalimu Mkuu mmoja kutoka kwenye shule ya msingi ambayo ipo kwenye kata husika;
  - (d) Wajumbe wawili wanaowakilisha jamii husika ambapo mmoja wao ni lazima awe mwanamke;
  - (e) Tabibu Mfawidhi au Tabibu Mfawidhi Msaidizi wa kituo cha Afya, ambaye atakuwa Katibu wa Kamati;
  - (f) Mjumbe mmoja atakayeteuliwa na Kamati ya Maendeleo ya Kata kutokana na watu waliopendekezwa na Serikali za Mitaa zilizomo ndani ya eneo la Kata; na
  - (g) Mjumbe mmoja atakayeteuliwa na Kamati ya Maendeleo ya Kata kutoka kwenye vyama vya kijamii kutoka kwenye Kata.
- (2) Mwenyekiti wa Kamati ya Afya ya Kata atachaguliwa kutoka miongoni mwa wajumbe.
- (3) Endapo Kamati ya Afya ya Kata itashindwa kutekeleza kazi zake, Halmashauri itatoa onyo au kuivunja na kufanya utaratibu wa uchaguzi wa wajumbe wengine katika muda usiozidi miezi mitatu.
- Kazi na Majukumu ya Kamati ya Afya ya Kata
- 17 (1) Kamati ya Afya ya Kata itakuwa na majukumu yafuatayo:-
- (a) kuhamasisha na kuandaa jamii kujiunga na Mfuko wa Afya ya Jamii;
  - (b) kuandaa orodha na kuratibu idadi ya wajumbe wa Mfuko wa Jamii;
  - (c) kusimamia ukusanyaji wa michango ya Mfuko;
  - (d) kuratibu viwango vya uchangiaji kwenye huduma za afya;
  - (e) kupitia utendaji wa Mfuko wa Afya ya Jamii na kutoa mapendekeo ya ufumbuzi;
  - (f) kuanzisha na kuratibu mipango ya Afya ya Jamii na;
  - (g) kuendesha mikutano ya wajumbe wa Mfuko wa Afya ya Jamii.
- (2) Kamati ya Afya ya Kata itakaa kila baada ya miezi mitatu, na Katibu atatoa notisi ya maandishi wiki moja kabla ya siku ya Kikao.
- Matumizi ya fedha za Mfuko
- 18 Fedha zitakazokusanywa na Mfuko zitatumika kwa madhumuni yafuatayo:-
- (a) masuala yanayohusiana na afya yaliyotajwa katika mpango wa afya na kuidhinishiwa na Wizara; na
  - (b) suala au shughuli yoyote muhimu ya afya kama itakavyoonekana inafaa na kama itaidhinishwa na Bodi.

Utoaji wa Kadi kwa wanachama	19	Kila mwanachama wa Mfuko na wategemezi wake atapewa Kadi baada ya kulipa mchango wake wa mwaka, ambao utapendekezwa na Kamati ya Afya ya Kata na kupelekwa kwa Halmashauri kwa ajili ya kuidhinisha baada ya kupitia kwenye Bodi.
Haki za mwanachama na Utoaji wa Huduma za afya	20	<p>Kila mwanachama na wategemezi wake watakuwa na haki zifuatazo:</p> <ul style="list-style-type: none"> (a) kupata huduma ya afya aliyolipia anapougua ndani ya eneo la Halmashauri husika au katika kituo cha Afya kwenye Halmashauri nyingine ambayo itaingia makubaliano maalum na Halmashauri husika; (b) kupata huduma ya afya kwa baba, mama na watoto wao wenye umri chini ya miaka kumi na nane; (c) kutoa mapendekezo kuhusu huduma za afya kupitia kituo chake cha tiba ambayo yatafanyiwa kazi na Bodi; na (d) kushirikishwa kikamilifu katika uandaaji na utekelezaji wa mpango wa upatikanaji wa huduma za afya, katika eneo la Halmashauri.
Kiwango cha mchango au ada ya mwanachama	21	<p>(1) (a) Mtu yeyote atakayetaka kuwa mwanachama wa mfuko wa afya ya jamii atapaswa kutoa kiasi cha shilingi elfu ishirini (20,000) kila mwaka.</p> <p>(b) Mchango huo utalipwa na kila mtu anayetaka kuwa mwanachama wa mfuko mwanzoni mwa mwaka au kila mwaka wa fedha unapoanza au kama Bodi itakavyoelekeza.</p> <p>(c) Mtu yeyote ana hiari ya kulipa mchango wake wa uanachama kwa zaidi ya mwaka mmoja.</p> <p>(2) Bila kuathiri kifungu cha 21 (c) hapo juu mtu yeyote anayelipa mchango wa uanachama kwa zaidi ya mwaka mmoja, pale inapotokea mabadiliko ya kiwango cha mchango atawajibika kulipa tofauti ya kiwango kilichozidi kile cha awali.</p>
Muda wa uanachama	22	<p>(a) Mtu yeyote atabaki kuwa mwanachama wa mfuko wa afya ya jamii wa tiba kwa kadi kila atakapolipa ada yake ya mwaka.</p> <p>(b) Kila mwaka unapoisha uanachama wa mtu utafikia mwisho hadi pale atakatimiza masharti ya kifungu (a) hapo juu.</p>
Malipo ya papo kwa papo	23	(1) Mtu yeyote ambaye hatakuwa mwanachama wa mfuko huu atalipa mchango au malipo ya papo kwa papo kila atakapoenda kupata

matibabu katika kituo cha kutolea huduma za afya.

Makosa 24

Mtu yeyote ambaye:-

- (a) atakwenda kinyume na masharti ya sheria hizi ndogo; au
- (b) atafanya kitendo chochote ambacho kitazuia Bodi kufanya kazi zake kwa ufanisi; au
- (c) atatumia vibaya mali na rasilimali za Mfuko na kusababisha kutofikia malengo ya Bodi; au
- (d) atatumia vibaya madaraka aliyonayo kumzuia afisa wa Bodi kutekeleza majukumu yake kwa mujibu wa Sheria hii;
- (e) atashindwa kwa uzembe kutekeleza wajibu wake kwa mujibu wa Sheria ndogo hizi.

Atakuwa ametenda kosa na akipatikana na hatia atatozwa faini isiyopungua shilingi elfu hamsini (50,000/=) au kwenda jela kwa kipindi kisichozidi miezi kumi na miwili au adhabu zote mbili kwa pamoja yaani faini na kifungo.